

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta sekä Suomen aluevesien, mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen rajoja koskevien sopimusjärjestelyjen hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Suomen aluevesien rajoista annettua lakia. Ehdotuksen mukaan Suomen aluemerен laajuudeksi säädetään nykyisten 4 meripeninkulman sijasta 12 meripeninkulmaa. Aluemerен laajentaminen ehdotetaan toteutettavaksi Suomenlahdella siten, että keskiviivan pohjoispuolelle jää kaikissa olosuhteissa itä-länsisuuntainen 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Esityksessä ehdotetaan myös hyväksyttäväksi Viron kanssa 4 päivänä toukokuuta 1994 noottienvaihdolla tehty, Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävää menettelyä koskeva

sopimus sekä Ruotsin kanssa 2 päivänä kesäkuuta 1994 Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä tehty sopimus ja siihen liittyvä pöytäkirja.

Kumpikin sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtiosisäisestä hyväksymisestä. Laki Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti edellämainittujen sopimusten kanssa.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ .	1	2. Sopimusten sisältö	10
YLEISPERUSTELUT	3	2.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävää menettelyä	10
1. Johdanto	3	1.4. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä	10
2. Nykytila	3	2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	10
2.1. Suomen aluemi	3	3. Voimaantulo	10
2.2. Kauttakulku Suomenlahdella	4	4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	10
2.3. Sopimus Ruotsin kanssa	5	4.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävää menettelyä	11
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset ...	5	4.2. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä	11
3.1. Aluemerilaajennus	5	LAKIEHDOTUS	12
3.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määrittely	6	Laki Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta	12
3.3. Peruspisteiden määrittely	6	LIITE	14
3.4. Sopimus Viron kanssa	6	Rinnakkaistekstit	14
3.5. Sopimus Ruotsin kanssa	6	Laki Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta	14
4. Esityksen vaikutukset	6		
4.1. Taloudelliset vaikutukset	6		
4.2. Ympäristövaikutukset	6		
5. Asian valmistelu	7		
5.1. Aluemerilaajennus	7		
5.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja ..	7		
5.3. Peruspisteiden määrittely	7		
5.4. Tullivalvontavyöhyke	7		
5.5. Sopimus Viron kanssa	7		
5.6. Sopimus Ruotsin kanssa	7		
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	8		
1. Lakiehdotuksen perustelut	8		

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Vuonna 1982 valmistuneen YK:n merioikeusyleissopimuksen 3 artiklan mukaan jokaisella valtiolla on oikeus ulottaa aluemerensä enintään yleissopimuksen mukaisesti määritellyistä perusviivoista mitattuun 12 meripeninkulman rajaan. Vaikka vuoden 1982 merioikeusyleissopimus ei vielä ole voimassa, aluemerensä enimmäisleveyttä koskevan säännön voidaan katsoa jo vakiintuneen vallitsevaksi oikeudeksi. Yli sadalla valtiolla on 12 meripeninkulman aluemi.

Itämeren alueella Venäjällä, Ruotsilla, Puollalla, Latviassa, Liettualla sekä Virolla eräin, muun muassa Suomenlahtea koskevin poikkeuksin on 12 meripeninkulmaan ulottuva aluemi. Tanskan aluemi on 3 meripeninkulmaa. Itä-Saksalla oli 12 meripeninkulman aluemi, jonka Saksan liittotasavalta on tällä rannikon kaistalla säilyttänyt. Muilta osin Saksan aluemi on ainakin toistaiseksi 3 meripeninkulmaa.

Aluemerensä laajentaminen 12 meripeninkulmaan merkitsisi sitä, että Suomen aluemi tulisi yhdenmukaiseksi naapurivaltioiden aluevesirajojen kanssa. Samalla aluevesien muoto tulisi helpommin valvottavaksi ja noudatettavaksi. Viranomaisien edellytykset valvoa maahantuloa ja maastalähtöä sekä estää salakuljettua ja muuta rajan yli tapahtuvaa rikollista toimintaa kohentuisivat selvästi. Suomenlahden osalta laajennus ehdotetaan toteutettavaksi symmetrisesti Viron aluevesirajan kanssa siten, että keskiviivan pohjoispuolelle jää kolmen meripeninkulman laajuinen aavan meren käytävä. Suomenlahtea koskevien poikkeusmääräysten tarkoituksena on turvata kansainväliselle meri- ja ilmailukenteelle rajoituksista vapaa väylä Pietariin ja Kronstadtin.

Sopimusjärjestely Viron kanssa vahvistaa Suomenlahtea koskevan käytäväjärjestelyn. Sopimuksen mukaan kumpikana valtio ei laajenna aluemertaan kolmea meripeninkulmaa lähemmäksi keskiviivaa ilmoittamatta siitä ensin vähintään 12 kuukautta etukäteen toiselle sopimuspuolelle.

Ruotsin kanssa tehty sopimus koskee Suomen mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin kalastusvyöhykkeen välisen rajan määrittämistä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä. Sopimuksessa vahvistetaan Suomen

ja Ruotsin välillä tähän saakka avoinna ollut merivyöhykeraja kokonaisuudessaan sopimuksessa tarkoitettuun eteläisimpään mahdolliseen koordinaattipisteseen saakka.

2. Nykytila

2.1. Suomen aluemi

Suomen merialue jakaantuu Suomen aluevesien rajoista vuonna 1956 annetun lain (463/56) mukaan sisäisiin aluevesiin sekä ulkoiisiin aluevesiin eli aluemereseen (2 §). Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella rantaviiva ja jokien suut sekä meren puolella ulkorajana murtoviiva, jonka kulma- eli peruspisteet sijaitsevat uloimmilla maastokohdilla, joko manteeella, saarilla, luodoilla tai kareilla (3 §). Aluemerellä puolestaan ymmärretään sisäisiin aluevesiin välittömästi liittyvää vyöhykettä, jonka ulkoraja eli kansainvälinen aluevesiraja on neljän meripeninkulman eli 7408 metrin etäisyydellä sisäisten aluevesien ulkorajasta, mikäli aluevesirajalaissa ei toisin säädetä (5 §).

Laissa mainitut poikkeukset koskevat yhtäältä tapauksia, joissa Suomen aluevesiraja rajoittuu Ruotsin tai Venäjän aluevesiin (1 §). Toinen poikkeus koskee saaria, luotoja, kareja tai niiden muodostamia ryhmiä, jotka sijaitsevat niin kaukana merellä, että ne jäävät sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle ja joilla siksi on erilliset aluevetensä. Aluemerensä leveys on tällöin kolme meripeninkulmaa. Suomella on nykyisin yksi tällainen erillinen merialue Ahvenanmaan saariston eteläpuolella sijaitsevien Bogskärin kalliosaarten ympärillä.

Suomen aluemerensä laajentaminen oli esillä edellisen kerran vuonna 1977, kun asiaa pohdittiin ulkoasiainministeriön asettamassa työryhmässä. Merioikeuden alalla tapahtuneen yleisen, laajempia aluemiä suosivan kehityksen lisäksi syynä työryhmän perustamiseen oli ennen kaikkea Ruotsin valtiopäivien vuonna 1976 tekemä periaatepäätös aluemerensä laajentamisesta 12 meripeninkulmaan. Suomen aluemerensä laajentamista ei kuitenkaan tuolloin pidetty aiheellisena. Jos Suomi olisi ottanut käyttöön 12 meripeninkulman aluemerensä, Suomen ja Neuvostoliiton aluevedet olisivat yhty-

neet lähes koko Suomenlahden pituudelta. Pidentynyttä yhteistä rajaa suurvallan kanssa ei nähty toivottavaksi. Samalla haluttiin turvata kaikkien maiden aluksille vapaa liikkumis-oikeus Suomenlahdella samoin kuin ilma-alusten ylilento-oikeus aavan meren yläpuolella olevassa ilmatilassa.

Nykytilanteessa 4 meripeninkulman aluevesirajan katsotaan tarpeettomasti rajoittavan viranomaisten mahdollisuuksia valvoa maahantuloa ja maastalähtöä merialueilla. Venäjän ja Baltian maihin suuntautuva alusliikenne on viime vuosina kasvanut ja samalla siihen liittyvät valvontaongelmat ovat lisääntyneet. Itämeri on tullut aikaisempaa tärkeämmäksi reitiksi mm. huumausaineiden salakuljetuksessa. Sisäisen turvallisuuden alaan kuuluva henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvonta on Suomen lähialueiden muuttuneen tilanteen johdosta muodostunut keskeimmäksi viranomais-toiminnoksi merialueella. Myös Euroopan yhdentymiskehitys painottaa viranomaisten tarvetta tehokkaasti estää salakuljetusta ja muuta rajan yli tapahtuvaa rikollista toimintaa. Samalla, kun alumeren laajentamista koskevaan harkintaan aiemmin vaikuttaneet ulko- ja turvallisuuspoliittiset syyt ovat poistuneet, kauttakulkukysymykset Suomenlahdella ovat tulleet entistä tärkeämmiksi.

2.2. Kauttakulku Suomenlahdella

Alumeren laajentamisella saattaa joissakin tapauksissa olla huomattavia vaikutuksia muiden valtioiden etuihin. Näin on asianlaita silloin, kun alumeren laajennus merkitsee kansainvälisessä käytössä olevan, aikaisemmin rajoituksista vapaan kulkuväylän katoamista. Tällaisissa tapauksissa on toisinaan ryhdytty erityisjärjestelyihin. Esimerkkinä Itämeren alueelta voidaan mainita että Ruotsin päätös laajentaa alumerensä 1 päivänä heinäkuuta 1979 lukien 12 meripeninkulmaan, joka merkitsi kansainvälisen merialueen kaventumista Juutinrauman molemminpuolin Skagenin, Läsön ja Anholtin alueella sekä Bornholmin ja Ruotsin rannikon välisessä kapeikossa. Rajoituksista vapaa kauttakulku oli tämän jälkeen mahdollista vieraiden valtioiden aluksille vain Tanskan puolella mainittujen väylien keskiviivaa. Jos Tanska olisi vastaavasti laajentanut alumerensä kansainvälisen oikeuden sallimaan

enimmäisrajaan saakka, aavan meren alue olisi kadonnut kokonaan. Ruotsi ja Tanska sopivat 25 päivänä kesäkuuta 1979, että mainituille alueille jätettäisiin keskiviivan molemminpuolin yhteensä kuuden meripeninkulman levyinen kulkuväylä, jolla on aavan meren oikeusasema ja että sopimuspuolet ilmoittaisivat toisilleen vähintään 12 kuukautta etukäteen mahdollisesta aikomuksesta laajentaa alumeren sopimuksen tarkoittamalla alueella. Sopimuksen mukaisesti Ruotsi rajoitti 1 päivänä tammikuuta 1980 voimaantulleella asetuksella alumerensä mainituilla alueilla 9 meripeninkulmaan.

Suomenlahden vakiintunut tilanne muuttui olennaisella tavalla Baltian maiden itsenäistytystä ja Venäjän menetettyä suurimman osan rannikostaan. Neuvostovallan aikana koko Suomenlahden eteläosa oli Neuvostoliiton aluetta, jota se saattoi vapaasti käyttää sotalustensa kauttakulkuun. Nykytilanteessa vapaaseen kauttakulkuun käytettävää merialuetta Suomenlahdella on vain Suomen ja Viron aluemerten välinen käytävä. Jos Suomi ja Viro laajentaisivat alumerensä täyteen mittaan Suomenlahdella, niiden alumeret rajoittuisivat useissa kohdin toisiinsa. Tämä merkitsisi sitä, että kauttakulku Pietariin ja Kronstadtin olisi mahdollista vain Suomen tai Viron alumerien kautta niin kutsutun viattoman kauttakulun periaatteiden mukaisesti. Suomen alueen valvonnasta ja sen alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta annetun asetuksen (1069/89) 9 §:n mukaan vieraiden sotalusten samoin kuin muiden valtion alusten on tehtävä aiotusta kauttakulusta etukäteen ilmoitus ennen saapumista Suomen alueelle.

Viron parlamentti päätti joulukuussa 1992 hallituksen edellisenä kesänä antaman esityksen mukaisesti, että Viron alumeren leveys olisi lähtökohtaisesti 12 meripeninkulmaa. Suomen ja Viron kesken käytiin vuoden 1992 aikana useaan otteeseen epävirallisia neuvotteluja Viron merirajajärjestelyistä Suomenlahdella. Suomen pyrkimyksenä näissä neuvotteluissa oli vaikuttaa Viron ratkaisuun siten, että kansainvälisen merenkulun vapaus Suomenlahdella säilyisi, samalla kun Suomen mahdollisuus tulevaisuudessa vastaavaan alumerilaajennukseen turvattaisiin.

Suomen taholta ehdotettiin, että Viron alumerimääritys Suomenlahdella toteutettaisiin siten, että keskiviivan eteläpuolelle jäisi kaikissa olosuhteissa itä-länsisuuntainen 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Tämän

lisäksi aluemerien ulkorajan ei tulisi missään kohdassa leikata Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) vahvistamia reittijakojärjestelyjä (traffic separation schemes). Suomen taholta luvattiin sitoutua säilyttämään vastaava aavan meren käytävä Suomenlahden keskiviivan pohjoispuolella. Viron parlamentti hyväksyi 10 päivänä maaliskuuta 1993 lakiehdotuksen, joka perustuu Suomenlahden osalta tässä selostetuille periaatteille.

Suomenlahden aluevesirajoja koskeva vastaavuoroinen järjestely Viron kanssa on sittemmin katsottu tarpeelliseksi vahvistaa noottienvaihdolla. Noottienvaihto, joka muodostaa Suomen ja Viron hallitusten välisen sopimuksen Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä, suoritettiin 4 päivänä toukokuuta 1994.

2.3. Sopimus Ruotsin kanssa

Suomen ja Ruotsin merialueiden raja Pohjanlahdella, Selkämerellä ja Ahvenanmerellä Märketin saaren pohjoispuolella perustuu vuosina 1972 ja 1977 tehtyihin sopimuksiin mannerjalustarajasta (SopS 7/73) ja kalastusvyöhykkeiden välisestä rajasta (SopS 43/78). Avoimena on tähän saakka ollut mannerjalusta- ja kalastusvyöhykerajan määrääminen Bogskärin kalliosaarten luona.

Viralliset neuvottelut Bogskärin länsi- ja eteläpuolella Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä sijaitsevan, noin 1 560 nelikilometrin laajuisen valkoisen vyöhykkeen jakamisesta alkoiivat vuonna 1989. Ongelmana oli Bogskärin kalliosaarten huomioon ottaminen alueen jakavaa rajalinjaa määriteltäessä. Ruotsi katsoi, että rajan tulisi muodostaa keskilinja Suomen ja Ruotsin välillä Bogskärin saaria huomioonottamatta, kun taas Suomen taholta katsottiin, ettei rajan tulisi ylittää Ruotsin perusviivojen ja Bogskärin saarten perusviivojen välistä keskiviivaa. 2 päivänä kesäkuuta 1994 allekirjoitetussa sopimuksessa valkoinen vyöhyke jaetaan suoralla rajaviivalla, mikä vastaa Suomen neuvotteluissa korostamaa periaatetta. Ruotsi on myös hyväksynyt Bogskärin huomioonottamisen peruspisteenä. Raja on määritelty niin pitkälle etelään kuin on mahdollista vaikuttamatta myöhempiin neuvotteluihin Viron kanssa valkoisen alueen eteläisen kärjen rajanmäärityksistä.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Aluemerilaajennus

Ehdotuksen mukaan Suomen aluemeri laajennettaisiin nykyisestä neljästä meripeninkulmasta kahteentoista meripeninkulmaan erään muun muassa Suomenlahtea koskevin poikkeuksin. Ehdotettu laajennus ei koskisi Bogskärin kalliosaarten omaa kolmen meripeninkulman aluemerta.

Aluemerien ehdotetun laajennuksen keskeisenä tavoitteena on parantaa viranomaisten edellytyksiä valvoa maahantuloa ja maastalähtöä sekä estää salakuljetusta samoin kuin muuta rajan yli tapahtuvaa rikollista toimintaa. Nykyisellä kapealla aluemerellä on vaikeaa erottaa todelliset maahantulijat kotimaisen huvi- ja kalastusalusliikenteen joukosta. Laittomasti maahan pyrkivien sekoittautuminen rannikon luvallisiin liikkuihin pystytään estämään vain mikäli valvontaa suorittavalla viranomaisella on oikeus pysäyttää ja tarkastaa aluksia ulompänä merellä. Laajentamalla aluetta, jolla yhtäältä vieraiden alusten liikkumisvapautta on rajoitettu ja toisaalta rantavaltion viranomaisen on toimivaltainen, pyritään parantamaan viranomaisten mahdollisuuksia paljastaa luvaton liikkuminen ajoissa ja vaikuttaa tapahtumaan. Aluemerien laajentaminen merkitsisi myös Suomen tullialueen laajentumista, mikä osaltaan parantaisi viranomaisten mahdollisuuksia puuttua epäiltyyn salakuljetukseen.

Aluemerien laajentamisella pyritään myös lisäämään viranomaisten mahdollisuuksia ryhtyä erilaisiin meriympäristön suojelutoimenpiteisiin vesien pilaavien päästöjen varalta tai niiden seurausten rajoittamiseksi. Aluemerien laajentamisella on merkitystä myös säiliöalusten aiheuttamien ympäristövaarojen torjunnassa, koska alusten päälliköiden ilmoitusvelvollisuus tapahtumista, joista saattaa seurata öljyvahinkoja laajentuisi koskemaan suurempaa vesialuetta. Myös aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvaa vastuuta koskevien säännösten soveltamisala Suomen rannikolla laajenisi samassa suhteessa.

Myös maanpuolustuksen kannalta voidaan aluemerta laajentamalla saavuttaa eräitä etuja. Siten ainakin vieraiden valtioiden Suomen alueeseen kohdistuva esteetön tiedustelutoiminta voitaisiin merialueilla pakottaa siirtymään kauemmaksi rannikosta. Toisaalta Suomen

puolustusvoimien mahdollisuus järjestää häiritsemättä sotilaallisia harjoituksia Suomen merialueella paranisivat.

Suomenlahdella aluemeran laajentaminen loisi symmetrisen tilanteen suhteessa Viron aluemerirajaan edellyttäen, että keskiviivan pohjoispuolelle jätettäisiin 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Aluemeran ulkorajan tulisi lisäksi jäädä Kansainvälisen merenkulkujärjestön vahvistamien reittijakojärjestelyjen pohjoispuolelle. Suomenlahden keskiosaansa jäisi näinollen kansainvälisen merenkulun ja ylilennon turvaamiseksi symmetrisesti keskiviivan suhteen joka kohdassa vähintään 6 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä.

3.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määritelmä

Itämeren merellisen ympäristön suojelua koskevassa diplomaattikonferenssissa Helsingissä allekirjoitettiin 9 päivänä huhtikuuta 1992 uudistettu Itämeren merellisen ympäristön suojelusopimus. Sopimus korvaa voimaantullessaan nykyisen vuoden 1974 Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelusopimuksen. Uudessa sopimuksessa kaikki sopimusveloitteet ovat voimassa myös sopimuspuolten sisäisillä aluevesillä. Sopimuksen 1 artiklan 2 kappaleen mukaan sopimuspuolten tulee ratifioinnin yhteydessä nimetä osaltaan sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja, josta siis tulee sopimuksen soveltamisalueen raja. Sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan tätä tarkoitusta varten laadittu täsmällinen määritelmä ehdotetaan sisällytettäväksi myös aluevesien rajoista annettuun lakiin.

3.3. Peruspisteiden määrittäminen

Peruspisteet, joista aluemeran ulkorajan sijainti lasketaan, tulee maankohoamisen vuoksi aluevesirajalain 4 §:n 3 momentin mukaan tarkistaa 30 vuoden välein. Peruspisteiden uudelleenmittaus vuosiksi 1995—2024 on parhaillaan käynnissä. Ehdotuksen mukaan peruspisteiden välistä etäisyyttä koskevista aluevesirajalain säännöksistä luovuttaisiin, mikä vähentäisi peruspisteiden määrää ja samalla uudelleenmittauksesta aiheutuvia kustannuksia.

3.4. Sopimus Viron kanssa

Viron kanssa 4 päivänä toukokuuta 1994

noottienvaihdolla tehty sopimus edellyttää, ettei kumpikaan osapuoli toteuta Suomenlahden kauttakulkua rajoittavia aluevesilajennuksia ilmoittamatta siitä etukäteen toiselle. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa vastavuoroisuuteen perustuva käytäväjärjestely, joka mahdollistaa vapaan kauttakulun keskiviivan molemminpuolin jäävällä aavan meren alueella sekä vapaan ylilennon sen yläpuolisessa ilmatilassa.

3.5. Sopimus Ruotsin kanssa

Sopimuksessa määritellään rajalinjat yhtäältä Suomen mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen ja toisaalta Ruotsin talousvyöhykkeen välillä sopimuksessa tarkoitettuun eteläisimpään mahdolliseen koordinaattipisteeseen saakka. Rajalinjat koskee sekä vesi- että merenpohja-alueita. Näin ollen sopimuksen tultua voimaan Suomen ja Ruotsin välinen merivyöhykeraja on kokonaisuudessaan määritetty. Sopimus korvaa voimaantullessaan vuoden 1972 merivyöhykesopimuksen siltä osin kuin se koskee Märketin eteläpuolista aluetta sekä vuoden 1977 sopimuksen. Pöytäkirjassa Suomen kalastusvyöhykkeen ja Ruotsin talousvyöhykkeen raja oikaistaan mannerjalustarajan mukaiseksi siten, että puolin ja toisin toisen valtioneuvoston päätöksen perusteella ”taskut” poistuvat.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia valtiontalouteen. Aluemeran laajentamisesta Suomen alueen valvonnalle ja alueellisen koskemattomuuden turvaamiselle aiheutuvat veloitteet olisi kuitenkin aikanaan otettava huomioon.

Esityksellä ei ole vaikutuksia kotitalouksiin tai elinkeinoelämään.

4.2. Ympäristövaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia. Aluemeran laajentaminen 12 meripeninkulmaan lisää kuitenkin viranomaisen mahdollisuuksia ryhtyä toimiin meriympäristön suojelemiseksi.

5. Asian valmistelu

5.1. Aluemerilaajennus

Ulkoasiainministeriö asetti 14 päivänä tammikuuta 1993 työryhmän selvittämään tarvetta talousvyöhykkeen perustamiseen Suomen rannikolle. Työryhmässä ovat edustettuina ulkoasiainministeriön lisäksi oikeusministeriö, sisäasiainministeriö, puolustusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenneministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, ympäristöministeriö sekä Ahvenanmaan maakuntahallitus.

Talousvyöhykettä koskevan selvitystyön käynnistyessä päätettiin tarkastella samassa yhteydessä kysymystä Suomen aluemerien laajentamisesta 12 meripeninkulmaan, jota maa- ja metsätalousministeriö oli esittänyt 3 päivänä helmikuuta 1993 päivätyssä kirjeessään.

Puolustusneuvosto käsittelee aluemerien laajentamista 30 päivänä huhtikuuta 1993 pidetyssä kokouksessaan. Puolustusneuvosto suositti, että mahdollista aluemerien laajentamista tarkoittavaa päätöstä tehtäessä otettaisiin huomioon alueen valvonnalle ja alueellisen koskemattomuuden turvaamiselle aiheutuvat lisävelvoitteet.

Työryhmän mietintö (Talousvyöhykkeen perustamistarvetta selvittävän työryhmän mietintö I/1994) luovutettiin ulkoasiainministerille 14 päivänä maaliskuuta 1994. Työryhmä esittää mietinnössään yksimielisesti, että ulkoasiainministeriö ryhtyisi toimiin aluevesirajalain 5 §:n muuttamiseksi siten, että Suomen aluemerien laajuudeksi säädetään nykyisten 4 meripeninkulman sijasta 12 meripeninkulmaa ja että aluemerien laajentaminen toteutetaan Suomenlahdella siten, että Suomenlahden keskiviivan pohjoispuolelle jää kaikissa olosuhteissa itälänsisuuntainen 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Laajennuksesta aluevalvonnalle aiheutuvat lisävelvoitteet tulisi esityksen mukaan ottaa huomioon.

Hallitus teki periaatepäätöksen aluemerien laajentamisesta kahteentoista meripeninkulmaan Suomenlahtea koskevin poikkeuksin 23 päivänä maaliskuuta 1994.

5.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja

Vuoden 1992 Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen 1(2) artiklassa edellytetään, että sopimuspuolet

nimeävät sopimuksen ratifiointiin yhteydessä sisäisten aluevesiensä maanpuoleisen rajan, joka sopimuksen nojalla on sen soveltamisalueen raja. Meriympäristön suojelusopimusten ratifiointia valmisteleva toimikunta esittää mietinnössään (Komiteanmietintö 1993:37), että sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määrittelmä sisällytettäisiin Suomen aluevesien rajoista annettuun lakiin.

5.3. Peruspisteiden määrittäminen

Esitys peruspisteiden välistä etäisyyttä koskevien säännösten poistamisesta aluevesirajalain 4 §:n 1 momentista sisältyy aluemerien laajentamista selvittäneen työryhmän mietintöön.

5.4. Tullivalvontavyöhyke

Työryhmä arvioi mietinnössään, ettei Suomella olisi aluemerilaajennuksen jälkeen tarvetta säilyttää nykyistä tullivalvontavyöhykettä. Tullihallitus katsoo kuitenkin 14 päivänä huhtikuuta 1994 päivätyssä lausunnossaan, että vyöhykkeen olemassaololle on edelleenkin riittävät perusteet.

5.5. Sopimus Viron kanssa

Viron parlamentti hyväksyi maaliskuussa 1993 uuden aluemerien leveyttä koskevan lain. Viron hallituksen esitystä ja parlamenttikeskustelua edelsivät tiiviit neuvottelut Suomen viranomaisten kanssa, joissa suomalaisten taholta korostettiin välttämättömyyttä jättää Suomenlahdelle kansainvälisen kauttakulun turvaava aavan meren käytävä. Suomen todettiin olevan valmis vastaavaan järjestelyyn keskiviivan pohjoispuolella. Viron suurlähetystö jätti 6 päivänä huhtikuuta 1993 Suomen ulkoasiainministeriölle nootin, jonka mukaan maiden tulisi sopia siitä, ettei kumpikaan laajentaisi aluemertaan Suomenlahdella kolmea meripeninkulmaa lähemmäksi keskiviivaa ilmoittamatta siitä etukäteen toiselle. Suomen vastausnootti luovutettiin Viroille 4 päivänä toukokuuta 1994.

5.6. Sopimus Ruotsin kanssa

Neuvottelut Ruotsin kanssa Bogskärin kal-

liosaarten länsi- ja eteläpuolella sijaitsevan valkoisen vyöhykkeen jakamisesta aloitettiin vuonna 1989. Sopimus Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä sa-

moin kuin kalastusrajan oikaisemista koskeva pöytäkirja allekirjoitettiin 2 päivänä kesäkuuta 1994.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä ulkoasiainministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. 1 §:n 1 momentin 1 virkkeessä Neuvostoliiton nimi ehdotetaan vaihdettavaksi Venäjäksi. Venäjän kanssa 11 päivänä heinäkuuta 1992 allekirjoitetun pöytäkirjan (SopS 102/92) mukaan Venäjä on Neuvostoliiton jatkajavaltiona tullut toiseksi sopimuspuoleksi Suomen ja Neuvostoliiton välillä tehtyihin sopimuksiin, jotka siten ovat voimassa Suomen ja Venäjän kesken.

Samassa virkkeessä viittaus vuosina 1956—57 suoritettuun rajantarkistukseen Ruotsin kanssa korvattaisiin viittauksella vuonna 1972 Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa tehtyyn sopimukseen sekä vuonna 1981 suoritettuun rajantarkistukseen, jotka ovat kumonneet aikaisemman rajanmäärityksen. Momentin toisessa virkkeessä viittaus vuonna 1921 allekirjoitettuun Ahvenanmaan linnoittamattomuutta ja puolueettomuutta koskevaan sopimukseen korvattaisiin viittauksella edelläänmittuun vuoden 1972 sopimukseen, vuoden 1981 rajantarkistukseen sekä 2 päivänä kesäkuuta 1994 allekirjoitettuun sopimukseen Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä, joissa kyseinen raja on määrätty täsmällisemmin.

Momentin viimeisestä lauseesta poistettaisiin viittaus 7 §:ään, joka lisättiin lakiin vuonna 1969 samalla, kun siihen lisättiin 7 §:n nyt muutettavaksi ehdotettu 3 momentti.

3 §. Aluevesirajalain 3 §:n määritelmä, jonka mukaan sisäisiä aluevesiä rajoittavat maan puolella rantaviiva ja jokien suut, ei ole riittävän tarkka vuoden 1992 Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskevan sopi-

muksen 1 artiklan tarkoitusta varten. Määritelmään nyt ehdotettu täsmennys vastaa sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määrittämisestä koskevia yleisperiaatteita, jotka hyväksyttiin Helsingin komission 14. kokouksessa helmikuussa 1993. Maankohoamisesta johtuvat muutokset edellyttävät kuitenkin tässä yhteydessä teoreettisen keskivedenkorkeuden mukaisen määritelmän käyttöä. Teoreettinen keskivedenkorkeus tarkoittaa vuosittain laskettua pitkän ajanjakson keskiarvoa, jossa maankohoamisen vaikutus on otettu huomioon.

4 §. Voimassaolevan lain 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan peruspisteet, joista aluemerren leveys lasketaan, valitaan siten, että ne ovat lain voimaantulovuotta edeltäneenä kymmenvuotiskautena suoritettujen vedenkorkeusmittausten perusteella lasketun keskivedenkorkeuden mukaisen tason yläpuolella. Tämä vaatimus ei vastaa nykyistä käytäntöä eikä alan tieteellisissä tutkimuslaitoksissa noudatettavia menettelytapoja. Määritelmä ehdotetaan uudistettavaksi siten, että se perustuu peruspisteiden määrittämisajankohdan teoreettiseen keskivedenkorkeuteen.

Momentin 2 kohdan mukaan peruspisteiden etäisyys toisistaan saa olla enintään aluemerren kaksinkertainen leveys eli kahdeksan meripeninkulmaa. Lisäksi 3 kohdassa on säädetty, että jos peruspiste voidaan jollakin alueella sijoittaa kahteen tai useampaan paikkaan, noudatetaan sitä vaihtoehtoa, jonka mukaan sisäiset aluevedet tulevat mahdollisimman laajoiksi. Koska peruspisteiden väliselle etäisyydelle ei aseteta näin ankaria rajoituksia sen enempää vuoden 1958 Geneven aluemerta ja lisävyöhykettä koskevassa yleissopimuksessa (SopS 6—7/65) kuin YK:n vuoden 1982 merioikeusyleissopimuksessa, eivätkä tällaiset määräykset ole tavallisia myöskään muiden maiden lainsäädännössä, 4:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat

ehdotetaan poistettavaksi. Peruspisteiden vaapaampi määrittäminen voi tuntuvasti vähentää käynnissä olevasta uudelleenmittauksesta aiheutuvia kustannuksia.

Lain 4 §:n 2 momentin mukaan peruspisteet tarkistetaan maan kohoamisen vuoksi 30 vuoden väliajoin. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi määräys, jonka mukaan myös 3 §:n nojalla määrätty sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja, johon rantaviivan muutokset samoin vaikuttavat, tulee tarkistaa 30 vuoden väliajoin.

5 §. Ehdotettu 12 meripeninkulman leveys on kansainvälisen oikeuden sallima aluemerien enimmäisleveys, jonka useimmat rantavaltiot jo ovat ottaneet käyttöön. Aluemerien laajentaminen 12 meripeninkulmaan merkitsisi sitä, että Suomen aluemi tulisi yhdenmukaiseksi naapurivaltioiden aluevesirajojen kanssa. Samalla aluevesien muoto tulisi helpommin noudatettavaksi ja valvottavaksi. Viranomaisten edellytykset maahantulon ja maastalähdön valvontaan sekä muun muassa merellisen ympäristön suojeluun lisääntyvät.

Suomella on tullilain (573/78) 1 §:n mukaan aluemereen liittyvä 2 meripeninkulman levyinen lisävyöhyke tullivalvontaa varten. Aluemerien ehdotetun laajennuksen jälkeen tullivalvontavyöhyke ulottuisi siellä, missä aluemerien leveys on 12 meripeninkulmaa, aina 14 meripeninkulmaan saakka.

5 §:ssä esitetään aluemerien leveyttä koskeva pääsääntö, jota koskevista poikkeuksista on säädetty toisaalla aluevesirajalaissa. Merkittävien poikkeus koskisi Suomenlahdelle jäävää aavan meren käytävää.

Meripeninkulma (1852 m) on mm. YK:n merioikeusyleissopimuksessa käytetty mittayksikkö. Sen pituus on Suomen lainsäädännössä määritelty mittayksikköasetuksessa (371/92), jonka nojalla meripeninkulman käyttö on sallittu pituusmittana merenkulun alalla. Meripeninkulmaa voidaan siten pitää riittävän yksiselitteisenä mittayksikkönä, jotta aluemerien leveyden ilmaisemisesta myös metreissä voidaan 5 §:ssä luopua.

5 a §. Aluemerilaajennus esitetään toteutettavaksi siten, että Suomenlahden keskiosaan jää Viron jo omalla puolellaan keskiviivaa toteuttaman järjestelyn huomioon ottaen symmetrisesti keskiviivan suhteen vähintään kuuden meripeninkulman (3 mpk + 3 mpk) levyinen itä-länsi-suuntainen aavan meren käytävä. Aluemerien ulkoraja jäisi lisäksi kaikissa kohdissa kansainväliseen merenkulkuun vakiin-

tuneesti käytettävän reittijakoalueen pohjoispuolelle. Vakiintunut reittijakoalue käy ilmi kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) vahvistamista reittijakojärjestelyistä. Mittayksikkönä käytettäisiin tässäkin meripeninkulmaa edellä 5 §:n kohdalla esitetyistä syistä.

Pykälän 2 momentissa vahvistetaan, että aluemerien ulkoraja ei saa ylittää Ruotsin kanssa sovittua Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen rajaa. Aluemi jäisi tästä syystä 12 meripeninkulmaa kapeammaksi eräillä alueilla Perämerellä, Merenkurkussa, Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä.

6 §. Aluevesirajan ilmaisemisesta metreinä luovuttaisiin samoin kuin edeltävissä 5 ja 5 a §:ssä.

7 §. Pariisin rauhansopimuksessa ja Neuvostoliiton kanssa merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella 20 päivänä toukokuuta 1965 tehdyssä sopimuksessa määrätyn Suomen aluevesirajan läntisestä päätepisteestä aluemerien ulkoraja kulkee voimassaolevan lain 7 §:n 2 momentin mukaan kohtisuoraan 5 §:n mukaista ulkorajaa vastaan, kunnes se yhtyy siihen. 7 §:n 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus lain 5 §:än korvataan viittauksella uuden 5 a §:än 1 momenttiin, jonka mukaan Suomenlahden aluevesiraja lakiehdotuksen mukaan määrättyä. Lisäksi, koska laajennetun aluemerien ulkoraja olisi nykyistä etelämmässä, rajan todetaan ehdotuksen mukaan kulkevan 1 momentissa mainitusta pisteestä länsi-lounaaseen kohti aluemerien ulkorajaa.

Voimassaolevan lain 7 §:n 3 momentti on lisätty lakiin vuonna 1969, koska vuonna 1956 tapahtuneen rajanmäärityksen Flötjanin saaren kohdalla todettiin aiheuttavan hankaluuksia määrättäessä mannermaajalustan rajaa Ruotsin kanssa. Aluemi oli vuonna 1956 ulotettu Flötjanin kohdalla jonkin verran yli vuoden 1811 rajanselityksessä määritellyn Suomen valtakunnan rajan sillä seurauksella, että osa Ruotsin mannerjalustasta näytti joutuvan Suomen vesialueen sisälle. Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välinen raja on sittemmin määrätty koko pituudeltaan. 5 a §:n 2 momentin yleismääräys, jonka mukaan aluemerien ulkoraja ei saa ylittää Ruotsin kanssa sovittua merivyöhykerajaa, tekee Flötjania koskevan lainkohdan tarpeettomaksi.

Ehdotettu 3 momentti koskee aluemerien

ulkorajan kulkua Pohjanlahdella Tornion edustalla. Uusi 4 momentti koskisi aluemerren ulkorajan kulkua Märketin pohjoispuolella. Kummallakin alueella aluemerren laajentaminen mannerjalusta- ja kalastusvyöhykerajaan saakka edellyttäisi neuvotteluja Ruotsin kanssa.

8 §. Nykyisen lain 8 §:n mukaan sisäisten aluevesien peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti tulee määrätä asetuksella. Aluevesirajain soveltamista koskevassa uudessa asetuksessa on tarpeen määrittellä lisäksi sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan sijainti samoin kuin aluemerren ulkorajan sijainti.

2. Sopimusten sisältö

2.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä

Suomenlahdelle ehdotettu käytäväjärjestely perustuu Viron ja Suomen sisäisiin lainsäädäntötoimiin. Kumpikin valtio voi tarvittaessa laajentaa aluemerensä Suomenlahden keskiviivaan saakka. Koska Suomen ja Viron aluevedet Suomenlahdella muodostuvat nyt toteutettavan Suomen aluemerren laajennuksen jälkeen symmetrisiksi, on katsottu tarpeelliseksi vahvistaa 4 päivänä toukokuuta 1994 suoritettua noottienvaihdolla, ettei kumpikaan maa muuta aluevesirajoja Suomenlahdella ilmoittamatta siitä toiselle etukäteen.

1.4. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talusvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä

Ruotsin kanssa tehdyllä sopimuksella määrätään Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talusvyöhykkeen välisestä keskiviivasta. Sopimuksen 2 artikla sisältää rajalinjaa määrittävien pisteiden koordinaatit. Eteläisin koordinaattipiste on määriteltä kansainvälisen tavan mukaisesti siten, että sillä ei vaikuteta mahdollisiin myöhempiin rajanmäärittäisiin Viron kanssa.

Sopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen mukaan kumpikaan valtio ei laajenna merialuettaan Ahvenanmerellä Svenska Björnista pohjoiseen neuvottelematta asiasta ensin toisen kanssa.

Artiklan 2 kappaleessa Suomi sitoutuu olemaan laajentamatta merialuettaan Bogskärin luona sovitusta rajasta länteen. Sopimuksen 3 artiklan määräykset vahvistavat 2 artiklassa määritellyn vyöhykerajan Suomen ja Ruotsin merialueiden rajaksi, jonka yli kumpikaan valtio ei voi laajentaa myöskään aluemertaan. Märketin eteläpuolisella alueella sopimus vahvistaa lopullisesti myös Suomen ja Ruotsin välisen merirajan koordinaatit.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Peruspisteet vuosina 1965—1994 ja niiden sijainti luetellaan Suomen aluevesien rajoista annetun lain soveltamisesta vuonna 1965 annetussa asetuksessa (256/65), joka korvataan uudella asetuksella vuonna 1995. Asetuksessa tulisi ehdotetun 8 §:n mukaan määrätä myös sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan sijainti sekä aluemerren ulkorajan sijainti.

3. Voimaantulo

Viron kanssa tehty sopimus Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtiosisäisestä hyväksymisestä. Ruotsin kanssa tehty sopimus Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talusvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä sekä siihen liittyvä pöytäkirja tulevat samoin voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtiosisäisestä hyväksymisestä. Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamista koskevan lain olisi tultava voimaan samanaikaisesti mainittujen sopimusten kanssa.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

4.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä

Viron kanssa noottienvaihdolla tehdyn sopimuksen mukaan kumpikin sopimuspuoli rajoit-

taa aluemerensä leveyttä Suomenlahdella siten, että se jää kolmen meripeninkulman etäisyydelle keskiviivasta. Sopimus ei estä Suomea laajentamasta aluemertaan Suomenlahdella täysimääräisesti, mutta se edellyttää, että asiasta ilmoitetaan Virolle vähintään 12 kuukautta etukäteen. Sekä Suomen nykyinen (aluevesirajalain 5 §) että esityksessä ehdotettu (aluevesirajalain 5 a §:n 1 momentti) lainsäädäntö täyttävät 3 meripeninkulman etäisyyttä koskevan edellytyksen. Velvoittaessaan Suomen pitämään kyseisen aluevesirajan voimassa, kunnes 12 kuukauden määräaika on umpeutunut, sopimus kuitenkin välillisesti sitoo Suomen lainsäädäntövaltaa ja edellyttää siten eduskunnan suostumuksen.

4.2. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä

Rantavaltiolla on perinteisesti täysivaltaiset oikeudet mannerjalustansa luonnonvarojen tutkimiseen ja hyväksikäyttöön. Erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen määräykset huomioonottaen rantavaltiolla on kansainvälisen oikeuden mukaisella kalastusvyöhykkeellään niin ikään vastaavat oikeudet vyöhykkeen kalavaroihin. Suomen kalastusvyöhykkeen ja mannerjalustan rajaaminen merkitsee niiden alumeren edustalla sijaitsevien vesi- ja merenpohja-alueiden rajaamista, joilla Suomi voi käyttää sanottuja oikeuksia. Koska kysymys on alueista, joilla Suomi voi määrättyä osin

käyttää täysivaltaisia oikeuksia, eduskunnan suostumus on tarpeen rajalinjasta sopimiseksi vieraan valtion kanssa.

Sopimuksen 3 artiklan mukaan kumpikaan valtio ei laajenna merialuettaan Ahvenanmerellä Svenska Björnista pohjoiseen neuvottelematta asiasta ensin toisen kanssa, minkä lisäksi Suomi sitoutuu olemaan laajentamatta merialuettaan Bogskärin luona sovitusta rajasta länteen. Artiklan määräys vahvistaa 2 artiklassa sovitun rajan Suomen ja Ruotsin merialueiden rajaksi ja asettaa samalla sopimuspuolille neuvotteluelvoitteen.

Edellä olevan perusteella sekä Hallitusmuodon 33 §:n ja valtiopäiväjärjestyksen 69 §:n 2 momentin mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Viron kanssa noottienvaihdolla 4 päivänä toukokuuta 1994 Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen ja

että Eduskunta hyväksyisi ne Ruotsin kanssa Tukholmassa 2 päivänä kesäkuuta 1994 tehdyn, Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämistä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Edellä esitetyn perusteella Eduskunnan hyväksyttäväksi annetaan myös seuraava lakiehdotus:

Laki

Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen aluevesien rajoista 18 päivänä elokuuta 1956 annetun lain (463/56) 1 §:n 1 momentti, 3, 4, 5 ja 6 §, 7 §:n 2 ja 3 momentti ja 8 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 7 §:n 3 momentti 5 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (781/69) sekä 4 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 § 5 päivänä maaliskuuta 1965 annetussa laissa (144/65), sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § ja 7 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Suomen aluevedet käsittävät valtakunnan maa-alueeseen välittömästi liittyvän meren osan, jota idässä Venäjää vastaan Suomenlahdella Vironlahden saaristossa rajoittaa 10 päivänä helmikuuta 1947 allekirjoitetussa Pariisin rauhansopimuksessa (690—691/47) sekä Haapasaaren saariston kohdalla 20 päivänä toukuuta 1965 Suomen tasavallan hallituksen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton hallituksen kesken merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella tehdyssä sopimuksessa määrätty valtakunnan meriraja ja lännessä Ruotsia vastaan Perämerellä Tornion saaristossa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetun topografisen rajanselityksen mukaan Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa sekä rajantarkistuksessa vuonna 1981 määrätty valtakunnan meriraja. Ahvenanmerellä Märketin luodon etelä- ja pohjoispuolella rajana Ruotsia vastaan on edellä mainitussa vuoden 1811 rajanselityksessä määrätty valtakunnan meriraja sellaisena kuin se on määrätty edellä mainitussa vuonna 1972 tehdyssä sopimuksessa, rajantarkistuksessa vuonna 1981 sekä Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä 2 päivänä kesäkuuta 1994 tehdyssä sopimuksessa (/94). Aluevesien ulkorajana on kansainvälinen aluevesiraja.

3 §

Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella teoreettisen keskivedenkorkeuden mukainen ran-

taviiva ja jokien suissa joen keskivedenpinnan ja meren keskivedenpinnan leikkausviiva sekä meren puolella ulkorajana murtoviiva, jonka kulma- eli peruspisteet sijaitsevat uloimmilla maastokohdilla, joko mantereella, saarilla, luodoilla tai kareilla.

4 §

Edellä 3 §:ssä tarkoitetut peruspisteet valitaan siten, että ne ovat pitkäaikaisiin vedenkorkeusmittauksiin perustuvan kyseisen ajan kohdan teoreettisen keskivedenkorkeuden mukaisen tason yläpuolella. Sanotun tason alapuolellakin oleva piste voidaan kuitenkin ottaa peruspisteeksi, mikäli se on ainakin ajoittain näkyvissä ja sille on rakennettu majakka tai muu pysyvästi merenpinnan yläpuolella oleva laite.

Peruspisteet samoin kuin edellä 3 §:ssä tarkoitetun sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan sijainti tarkistetaan kolmenkymmenen vuoden väliajoin.

5 §

Aluenteri on sisäisiin aluevesiin välittömästi liittyvä vyöhyke, jonka ulkoraja on kahdentoista meripeninkulman etäisyydellä sisäisten aluevesien ulkorajasta, mikäli tässä laissa ei toisin säädetä.

5 a §

Suomenlahdella aluenteren ulkorajana on murtoviiva, joka kulkee vähintään kolmen meripeninkulman etäisyydellä keskiviivasta ja jää kaikissa kohdoin kansainväliseen merenkulkuun vakiintuneesti käytettävän reittijakoalueen pohjoispuolelle.

Pohjanlahdella, Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisosassa aluenteren ulkoraja ei missään kohdassa ylitä Ruotsin kanssa sovittua Suomen kalastusvyöhykkeen ja mannermaajalustan rajaa.

6 §

Mikäli saari, luoto, kari tai niiden muodostama ryhmä sijaitsee niin kaukana merellä, että se jää 3 ja 4 §:ssä määrättyllä tavalla vedetyn sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle, tällaisella saarella, luodolla, karilla tai ryhmällä on erilliset aluevetensä, kuitenkin siten, että aluemerens leveys on kolme meripeninkulmaa.

7 §

Edellä 1 momentissa mainitun Suomen aluemerens rajoittavan rajan läntisestä päätepisteestä aluemerens ulkoraja kulkee länsi-luoteeseen kohti 5 a § 1 momentin mukaisista ulkorajaa, kunnes se yhtyy siihen.

Pohjanlahdella Tornion edustalla aluemerens ulkoraja erkanelee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämerens pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrättyssä pisteessä 2, ja kulkee etelä-

kaakkoon kohti 5 §:n mukaisista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

Ahvenanmerellä Märketin luodon pohjoispuolella aluemerens ulkoraja erkanelee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämerens pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrättyssä pisteessä 10 ja kulkee pohjois-koilliseen kohti 5 §:n mukaisista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

8 §

Sisäisten aluevesien ulkorajan peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti samoin kuin sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan ja aluemerens ulkorajan sijainti luetaan asetuksessa, jossa tarvittaessa myös annetaan muut säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Vt. ulkoasiainministeri
Pääministeri *Esko Aho*

Laki

Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen aluevesien rajoista 18 päivänä elokuuta 1956 annetun lain (463/56) 1 §:n 1 momentti, 3, 4, 5 ja 6 §, 7 §:n 2 ja 3 momentti ja 8 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 7 §:n 3 momentti 5 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (781/69) sekä 4 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 § 5 päivänä maaliskuuta 1965 annetussa laissa (144/65), sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § ja 7 §:än uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Suomen aluevedet käsittävät valtakunnan maa-alueeseen välittömästi liittyvän meren osan, jota idässä Neuvostoliittoa vastaan Suomenlahdella Vironlahden saaristossa rajoittaa 10 päivänä helmikuuta 1947 allekirjoitetussa Pariisin rauhansopimuksessa (690—691/47) sekä Haapasaaren saariston kohdalla 20 päivänä toukokuuta 1965 Suomen Tasavallan Hallituksen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton Hallituksen kesken merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella tehdyssä sopimuksessa määrätty valtakunnan meriraja ja lännessä Ruotsia vastaan Perämerellä Tornion saaristossa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetun topografisen rajanselityksen mukaan rajantarkistuksessa vuosina 1956—1957 määrätty valtakunnan meriraja. Ahvenanmerellä Märketin luodon etelä- ja pohjoispuolella rajana Ruotsia vastaan on edellä mainitussa vuoden 1811 rajanselityksessä määrätty valtakunnan meriraja sellaisena, kuin se on sisällytetty 20 päivänä lokakuuta 1921 allekirjoitettuun Ahvenanmaan linnoittamattomuutta ja puolueettomuutta koskevaan sopimukseen (64/22). Aluevesien ulkorajana on, 7 §:ssä mainittavin poikkeuksin, kansainvälinen aluevesiraja.

Ehdotus

1 §

Suomen aluevedet käsittävät valtakunnan maa-alueeseen välittömästi liittyvän meren osan, jota idässä *Venäjää* vastaan Suomenlahdella Vironlahden saaristossa rajoittaa 10 päivänä helmikuuta 1947 allekirjoitetussa Pariisin rauhansopimuksessa (690—691/47) sekä Haapasaaren saariston kohdalla 20 päivänä toukokuuta 1965 Suomen tasavallan hallituksen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton hallituksen kesken merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella tehdyssä sopimuksessa määrätty valtakunnan meriraja ja lännessä Ruotsia vastaan Perämerellä Tornion saaristossa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetun topografisen rajanselityksen mukaan *Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa* sekä rajantarkistuksessa *vuonna 1981* määrätty valtakunnan meriraja. Ahvenanmerellä Märketin luodon etelä- ja pohjoispuolella rajana Ruotsia vastaan on edellä mainitussa vuoden 1811 rajanselityksessä määrätty valtakunnan meriraja sellaisena kuin se on määrätty *edellä mainitussa vuonna 1972 tehdyssä sopimuksessa, vuoden 1981 rajantarkistuksessa* sekä *Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä 2 päivänä kesäkuuta 1994 tehdyssä sopimuksessa* (/94). Aluevesien ulkorajana on kansainvälinen aluevesiraja.

Voimassa oleva laki

3 §

Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella ranta-
viiva ja jokien suut sekä meren puolella ulko-
rajana, murtoviiva, jonka kulma- eli peruspis-
teet sijaitsevat uloimmilla maastokohdilla, joko
mantereella, saarilla, luodoilla tai kareilla.

4 §

Edellä 3 §:ssä tarkoitetut peruspisteet vali-
taan siten,

1) että ne ovat tämän lain voimaantulovuot-
ta välittömästi edeltäneenä kymmenvuotiskau-
tena suoritettujen vedenkorkeusmittausten pe-
rusteella lasketun keskivedenkorkeuden mukai-
sen tason yläpuolella, kuitenkin niin, että sa-
notun tason alapuolellakin oleva ainakin ajoit-
tain näkyvissä oleva piste voidaan ottaa perus-
pisteeksi, mikäli sille on rakennettu majakka tai
muu pysyvästi merenpinnan yläpuolella oleva
laite;

2) että niiden etäisyys toisistaan on enintään
alumeren kaksinkertainen leveys; sekä

3) että sisäiset aluevedet tulevat mahdolli-
simman laajoiksi.

Peruspisteet tarkistetaan kolmenkymmenen
vuoden väliajoin.

5 §

Alueneri on sisäisiin aluevesiin välittömästi
liittyvä vyöhyke, jonka ulkoraja eli kansainvä-
linen aluevesiraja on neljän meripeninkulman
eli 7 408 metrin etäisyydellä sisäisten aluevesien
ulkorajasta, mikäli ei tässä laissa toisin säädetä.

Ehdotus

3 §

Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien
sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella *teo-
reettisen keskivedenkorkeuden mukainen ranta-
viiva ja jokien suissa joen keskivedenpinnan ja
meren keskivedenpinnan leikkausviiva* sekä me-
ren puolella ulkorajana murtoviiva, jonka kul-
ma- eli peruspisteet sijaitsevat uloimmilla maas-
tokohdilla, joko mantereella, saarilla, luodoilla
tai kareilla.

4 §

Edellä 3 §:ssä tarkoitetut peruspisteet vali-
taan siten, että ne ovat *pitkäaikaisiin vedenkor-
keusmittauksiin perustuvan kyseisen ajankohdan
teoreettisen keskivedenkorkeuden* mukaisen ta-
son yläpuolella. Sanotun tason alapuolellakin
oleva piste voidaan kuitenkin ottaa peruspis-
teeksi, mikäli se on ainakin ajoittain näkyvissä
ja sille on rakennettu majakka tai muu pysy-
västi merenpinnan yläpuolella oleva laite.

Peruspisteet *samoin kuin edellä 3 §:ssä tar-
koitetun sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan
sijainti* tarkistetaan kolmenkymmenen vuoden
väliajoin.

5 §

Alueneri on sisäisiin aluevesiin välittömästi
liittyvä vyöhyke, jonka ulkoraja on *kahdentoi-
sta meripeninkulman* etäisyydellä sisäisten alue-
vesien ulkorajasta, mikäli tässä laissa ei toisin
säädetä.

5 a §

*Suomenlahdella alumeren ulkorajana on mur-
toviiva, joka kulkee vähintään kolmen meripenin-
kulman etäisyydellä keskiviivasta ja jää kaikissa
kohdin kansainväliseen merenkulkuun vakiin-
tuneesti käytettävän reittijakoalueen pohjoispuo-
lelle.*

*Pohjanlahdella, Perämerellä, Selkämerellä,
Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisosassa alue-
meren ulkoraja ei missään kohdassa ylitä Ruot-
sin kanssa sovittua Suomen kalastusvyöhykkeen
ja mannermaajalustan rajaa.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Mikäli saari, luoto, kari tai niiden muodostama ryhmä sijaitsee niin kaukana merellä, että se jää 3 ja 4 §:ssä määrättyllä tavalla vedetyn sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle, tällaisella saarella, luodolla, karilla tai ryhmällä on erilliset aluevetensä, kuitenkin siten, että aluemerens leveys on kolme meripeninkulmaa eli 5 556 metriä.

7 §

Edellä 1 momentissa mainitun Suomen aluemerens rajoittavan rajan läntisestä päätepisteestä aluemerens ulkoraja kulkee kohtisuoraan 5 §:n mukaista ulkorajaa vastaan, kunnes se yhtyy siihen.

Ahvenanmerellä Flötjanin saaren lounaispuolella 5 §:n mukaista aluemerens rajoittaa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetussa topografisessa rajanselityksessä määrätty raja sellaisena kuin se on sisällytetty 20 päivänä lokakuuta 1921 allekirjoitettuun Ahvenanmaan linnoittamattomuutta ja puolueettomuutta koskevaan sopimukseen (64/22).

8 §

Sisäisten aluevesien ulkorajan peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti luetellaan asetuksessa, jossa myös tarvittaessa annetaan muut määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

6 §

Mikäli saari, luoto, kari tai niiden muodostama ryhmä sijaitsee niin kaukana merellä, että se jää 3 ja 4 §:ssä määrättyllä tavalla vedetyn sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle, tällaisella saarella, luodolla, karilla tai ryhmällä on erilliset aluevetensä, kuitenkin siten, että aluemerens leveys on kolme meripeninkulmaa.

7 §

Edellä 1 momentissa mainitun Suomen aluemerens rajoittavan rajan läntisestä päätepisteestä aluemerens ulkoraja kulkee länsi-luoteeseen kohti 5 a § 1 momentin mukaista ulkorajaa, kunnes se yhtyy siihen.

Pohjanlahdella Tornion edustalla aluemerens ulkoraja erkanelee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrättyssä pisteessä 2, ja kulkee etelä-kaakkoon kohti 5 §:n mukaista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

Ahvenanmerellä Märketin luodon pohjoispuolella aluemerens ulkoraja erkanelee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrättyssä pisteessä 10 ja kulkee pohjois-koilliseen kohti 5 §:n mukaista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

8 §

Sisäisten aluevesien ulkorajan peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti *samoin kuin sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan ja aluemerens ulkorajan sijainti* luetellaan asetuksessa, jossa myös tarvittaessa annetaan muut määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

NOOTTIENVAIHTO

1. *Viron Helsingissä oleva suurlähetystö Suomen ulkoasiainministeriölle*

Helsingissä 6 päivänä huhtikuuta 1993

Viron suurlähetystö Helsingissä tervehtii kunnioittavasti Suomen ulkoasiainministeriötä ja sillä on kunnia ilmoittaa, että Viron tasaval-
lan tarkoituksena on 9. päivästä huhtikuuta 1993 lukien vahvistaa maan aluemer-
en leveydeksi 12 meripeninkulmaa. Suomenlahdella Vi-
ron aluemer- en ulkoraja ulottuisi tällöin tietyis-
sä kohdissa keskiviivalle saakka. Jos myös
Suomi laajentaisi omaa aluemertaan 12 meri-
peninkulmaan, sulkeutuisi kansainvälinen väy-
lä Suomenlahdella kokonaisuudessaan.

Vapaan kauttakulun ylläpitämiseksi Suo-
menlahdella on Viron tasavalta valmis rajoit-
tamaan aluemer- en leveyttä Suomenlahdella si-
ten, että se ei ulotu lähemmäksi kuin 3 meri-
peninkulman etäisyydelle keskiviivasta.

Tämä edellyttää, että myös Suomi omalta

osaltaan on valmis rajoittamaan oman alueme-
rensä leveyttä vastaavasti.

Mikäli Viron tasavalta myöhemmin päättää
laajentaa aluemertaan edellämainitusta poike-
ten Suomenlahdella, tulee Viron tasavalta il-
moittamaan tästä Suomelle vähintään 12 kuu-
kautta etukäteen, edellyttäen, että myös Suomi
on valmis vastaavasti ilmoittamaan mahdolli-
sista aluemer- en laajennuksista.

Mikäli edellämainittu on Suomen hallituksen
hyväksyttävissä, muodostavat tämä nootti ja
sen vastaus tätä asiaa koskevan sopimuksen.

Viron suurlähetystö käyttää tätä tilaisuutta
hyväkseen uudistaakseen Suomen ulkoasiain-
ministeriölle korkeimman kunnioituksensa
osoituksen.

2. *Suomen ulkoasiainministeriö Viron Helsingissä olevalle suurlähetystölle*

Ulkoasiainministeriö tervehtii Viron suurlähetystä Helsingissä ja tunnustaa kunnioittavasti vastaanottaneensa suurlähetystön 6 päivänä huhtikuuta 1993 päivätyn seuraavansisällöisen nootin:

— — — — —

— — — — —

Vastauksena ulkoasiainministeriöllä on kunnia ilmoittaa, että Suomen hallitus on omasta

puolestaan hyväksynyt tämän ehdotuksen, sekä että suurlähetystön nootti ja tämä vastaus muodostavat molempien hallitusten välisen sopimuksen, joka tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun molemmat sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen sopimuksen hyväksymisestä.

Ulkoasiainministeriö käyttää tilaisuutta hyväkseen uudistaakseen Viron suurlähetystölle korkeimman kunnioituksensa vakuutuksen.

SOPIMUS

Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan välillä Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä

Suomen tasavallan hallitus ja Ruotsin kuningaskunnan hallitus,

jotka ovat päättäneet sopia rajan määrittämisestä Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen ja Ruotsin talousvyöhykkeen välillä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä,

jotka ottavat huomioon ne rajat, jotka on osaksi vahvistettu vuonna 1811 Haminan rauhankäytännön laaditussa topografisessa rajanselityksessä ja osaksi Ahvenanmaan saarten linnostamattomuutta ja puolueettomuutta koskevassa 20 päivänä lokakuuta 1921 tehdystä sopimuksessa,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Raja yhtäältä sen mannermaajalusta-alueen, jolla Suomella on täysivaltaiset oikeudet luonnonvarojen tutkimuksen ja hyödyntämisen suhteen, ja Suomen kalastusvyöhykkeen sekä toisaalta Ruotsin talousvyöhykkeen välillä muodostuu suorista linjoista (geodeettisista linjoista), jotka yhdistävät 2 artiklassa määrättyjä pisteitä.

Näiden pisteiden sijainti on määritelty ottaen huomioon maantieteellinen pituus ja leveys "World Geodetic System 1984" -järjestelmän mukaisesti.

Raja on merkitty tämän sopimuksen liitteenä olevaan karttaan.

2 artikla

Rajan pohjoisena lähtöpisteenä on se piste Märketin eteläpuolella, jossa Suomen ja Ruotsin merialueiden ulkorajat eroavat toisistaan. Pisteestä koordinaatit ovat 60°14,115' P 19°06,162' I (piste 1).

Pisteestä 1 raja kulkee seuraavien pisteiden kautta tässä määrättyssä järjestyksessä:

leveyspiiri	pituispiiri
Piste 2 60°11,501'	P 19°04,992' I
Piste 3 59°47,501'	P 19°39,497' I
Piste 4 59°26,701'	P 20°09,200' I
Piste 5 58°51,776'	P 20°28,276' I

Pisteestä 5 eteläpuolella raja jatkuu sellaiseen pisteeseen saakka, josta on sovittu asianomaisen kolmannen valtion kanssa.

Tässä artiklassa määrättyt pisteet 2, 3 ja 4 ovat samat kuin vuoden 1921 Ahvenanmaan sopimuksen pisteet 15, 14 ja 13.

3 artikla

Suomen hallitus ja Ruotsin hallitus sitoutuvat siihen, että kumpikaan valtio ei laajenna merialuettaan Ahvenanmerellä Svenska Björnista pohjoiseen neuvottelematta asiasta ensin toisen sopimuspuolen kanssa.

Suomi sitoutuu olemaan laajentamatta merialuettaan Bogskärin luona 2 artiklassa sovitusta rajasta länteen.

4 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sopimuksen hyväksymisestä.

Tämän sopimuksen voimaantullessa lakkaa seuraavien sopimusten voimassaolo:

— Mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 Suomen ja Ruotsin välillä tehty sopimus siltä osin kuin se koskee Märketin eteläpuolista aluetta,

— Suomen ja Ruotsin välillä Ruotsin kalas-

tusvyöhykkeen ulkorajasta Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 2 päivänä joulukuuta 1977 tehty sopimus.

Tehty Tukholmassa 2 päivänä kesäkuuta 1994 kahtena suomen- ja ruotsinkielisenä kapaleena, jotka molemmat ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Ruotsin kuningaskunnan
hallituksen puolesta

PÖYTÄKIRJA

Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan välillä Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määrittämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä tänään allekirjoitetun sopimuksen yhteydessä sopimuspuolet ovat sopineet seuraavasta odottaessaan Märketin pohjoispuolella olevan rajan teknistä tarkistamista.

Pisteestä 65°31,8' P 24°08,4' I pisteeseen 60°22,3' P 19°09,5' I (mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ah-

venanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyn sopimuksen pisteet 1 ja 10) Suomen kalastusvyöhykkeen ja Ruotsin talousvyöhykkeen raja seuraa mannermaajalustan rajaa, siten kuin siitä on sovittu 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa.

Tehty Tukholmassa 2 päivänä kesäkuuta 1994 kahtena suomen- ja ruotsinkielisenä kapaleena, jotka molemmat ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Ruotsin kuningaskunnan
hallituksen puolesta

